

MOOIER DAN HET PALEIS VAN DE KONING

Steun Museum Het Schip

In 1923 bezocht de Japanse architect Sutemi Horiguchi Nederland en verwonderde hij zich erover dan in Nederland de arbeiderswoningen mooier waren dan het paleis van de koning. Het jaar daarop publiceerde hij in Japan een boek over de Nederlandse architectuur met veel aandacht voor de woningen die in die tijd door vooral door woningcorporaties in de romantische en expressionistische stijl van de Amsterdamse School werden gebouwd. In de hele wereld was er bewondering voor de sociale woningbouw in Nederland. De inspirator van de Amsterdamse Schoolbeweging, architect Michel de Klerk, werd ook wel de "Rembrandt onder de architecten genoemd". In Amsterdam was het de sociaaldemocratische wethouder Floor Wibaut die zich hier hard voor maakte. Hij vond dat de arbeiders verheft moesten worden door kennis te maken met kunst en cultuur.

Tot aan de dag van vandaag is in de wereld de belangstelling voor de sociale woningbouw en de Amsterdamse School architectuur groot. Het waren vooral buitenlanders die in de jaren zeventig en tachtig over de kunst en de architectuur van de Amsterdamse School publiceerden. Een paar jaar geleden was het ook De Getty Foundation in Los Angeles die financieel bijdroeg aan het restaureren van woningcomplex Het Schip.

Maar is deze belangstelling er ook in Nederland? Met steun van woningcorporaties en de gemeente Amsterdam is Museum Het Schip een aantal jaren geleden in het Schip begonnen om de belangstelling voor dit Nederlandse erfgoed uit te dragen. Een belangrijke reden voor de steun van de gemeente was de doelstelling om de toeristen meer te spreiden over de stad. Het museum begon in een klein postkantoor en kreeg daarna een museumwoning. Vier jaar geleden kon ook een voormalig schoolgebouw erbij betrokken worden. Het was burgemeester Eberhard van der Laan die deze uitbreiding officieel opende. Door de extra museumruimte werd het mogelijk om tentoonstellingen te organiseren over de kunst van de Amsterdamse School en de achterliggende idealen om mensen aan een goede en mooie woning te helpen. In het museum is een vaste tentoonstelling en daarnaast zijn er wisselende exposities die de kunst en architectuur in een breder kader plaatsen. Op dit moment is er een expositie over de utopische Duitse architect Bruno Taut. Hij was erg door de Nederlandse architectuur beïnvloed en bouwde in Berlijn een buurtje in de stijl van de Amsterdamse School: Schillerpark.

Hoewel de naam anders suggereert is De Amsterdamse School dan ook niet alleen een Amsterdamse aangelegenheid. Bijna iedere plaats of dorp in Nederland heeft wel gebouwen uit de jaren twintig van de vorige eeuw die in deze stijl zijn gebouwd. Daarnaast zijn er gebouwen in Indonesië en zelfs in Kemerovo in Siberië. Het door het museum opgezette digitale Platform Wendingen is bezig om al deze gebouwen op internet te verzamelen.

De afgelopen jaren is dankzij Museum Het Schip de belangstelling voor de Amsterdamse School fors gegroeid. Veel mensen zien nu hoe mooi de buurt is waarin ze wonen. Daarnaast zorgt het museum voor inspiratie bij architecten en volkshuisvesters. Het principe om mooie woningen te ontwerpen voor mensen met lage inkomens, zien we weer terugkeren in de Nederlandse architectuur.

De adviescommissie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), die de subsidie aanvraag van Museum Het Schip moest beoordelen, was dan ook zeer positief en adviseerde om het aangevraagde bedrag toe te kennen. Helaas is dit niet gebeurd. In plaats daarvan kreeg het museum vanwege het ontbreken van voldoende financiële middelen een forse korting. Hierdoor zit het museum jaarlijks met een gat van 147.000 euro in de begroting. Dit is voor het museum niet op te brengen want het museum haalt nu al 65% uit eigen inkomsten binnen. Bezuinigen kan ook niet want de vaste lasten gaan door en het museale erfgoed moet goed verzorgd worden. Vrienden van het museum zijn daarom ter ondersteuning een petitie gestart.

Alice Roegholt